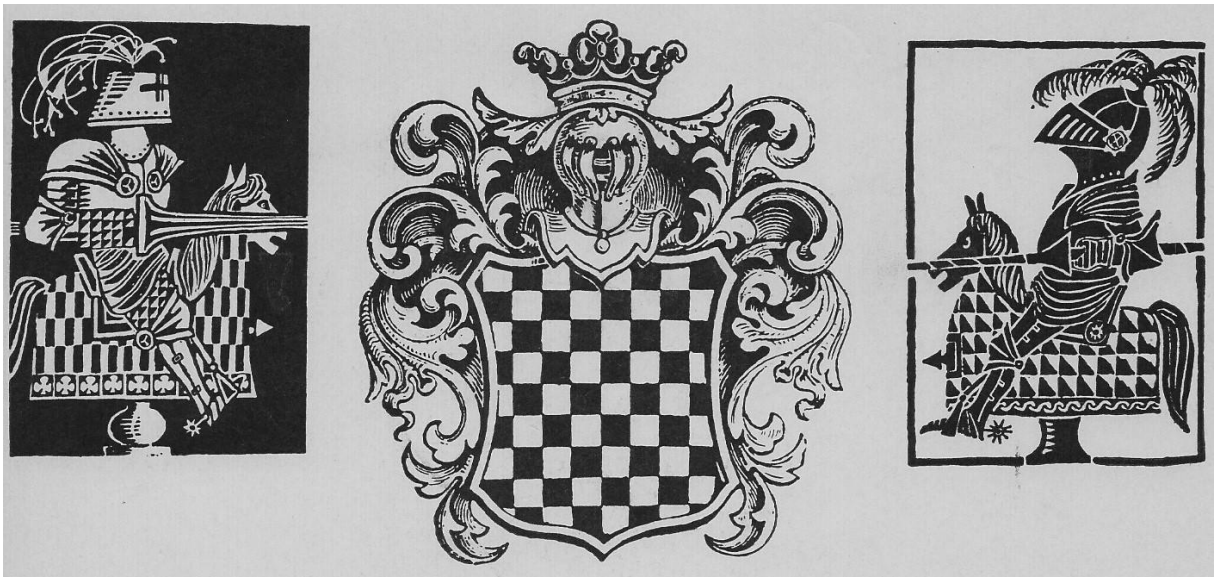

Schaak-Schild-Digitaal

Contact en Informatie

Schaakkring Boris Spassky Schilde

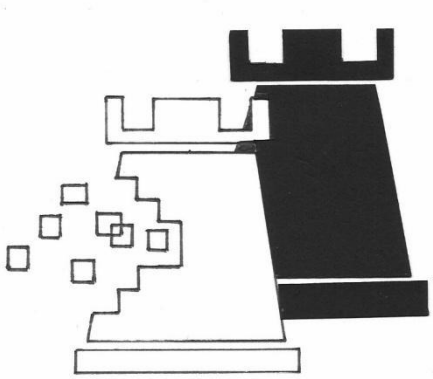

NR. 13 – September 2023

INHOUDSTAFEL

Voorwoord
Schaakkamp
FIDE World Cup 2023 – Bakoe, Azerbeidzjan
Vlissingen 2023
Konings-Indisch correspondentietoernooi
Probleemrubriek
Uit de praktijk
Eindspelrubriek
Schaakbelevenissen der PP's
Spaanse Pepers

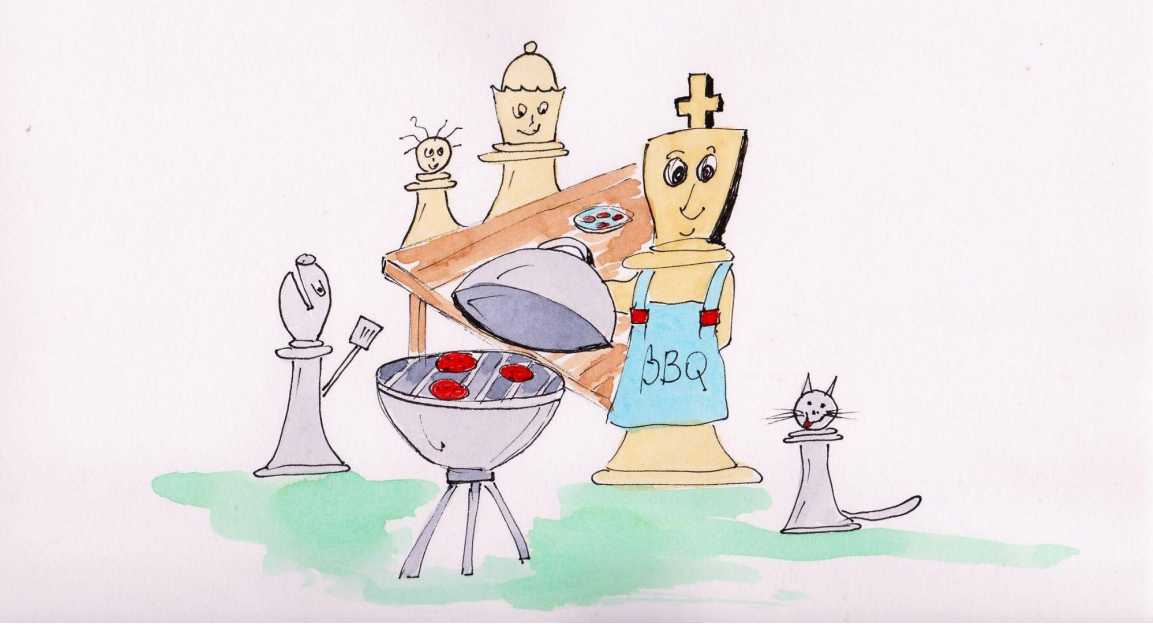

Tekening: Walter

Voorwoord

Beste schaakvrienden,

Eén september is een beetje een magische datum: het traditionele begin van een nieuw schooljaar. Spannend voor de schoolgaande jeugd, voor hun ouders en voor de leerkrachten. Zelf heb ik die eerste september heel dikwijls beleefd, op de drie manieren ...
Ook voor onze schaakclub is het de start van een nieuw werkingsjaar.
Ik kijk graag eerst nog even terug op ons voorbije schaakjaar. Ik onthoud vooral het overlijden van 2 prominente leden: Gène Wouters en Wim Plompen. De herinnering aan deze twee dierbare mensen zal ons altijd bijblijven.
Het clubkampioenschap in Reeks A is vrij vlot verlopen. In Reeks B ging het door allerlei omstandigheden iets minder gemakkelijk, maar uiteindelijk is het toch in orde gekomen. We hebben in beide reeksen zeer mooi partijen gezien en we mogen onze kampioenen feliciteren met hun prestaties.

Wat ons lokaal betreft: intussen schaken we al meer dan een jaar in de cafetaria van sporthal Vennebos. Voorlopig zien we geen alternatieven en zullen we proberen er verder het beste van te maken. Overigens, den Baron blijft gesloten, de inhoud van het café wordt openbaar geveild. En het lokaaltje aan de Oudebaan, waar we dringend weg moesten omdat het weldra zou afgebroken worden? Het staat er nog altijd...
We zijn in oktober weer begonnen met onze jeugdwerking. Ook dat was zoeken hoe we het allemaal best aan boord zouden leggen. Al bij al is dat nog heel goed meegevallen. We zijn benieuwd wat het komende jaar gaat brengen en we kijken er vol enthousiasme naar uit!
Nog even enkele data in herinnering brengen: op 5 september is er onze Algemene Ledenvergadering, gevolgd door het snelschaakkampioenschap.

Op 10 september hebben we onze BBQ. We beginnen weer met onze jeugd te schaken op dinsdag 12 september, en op dinsdag 26 september gaat het nieuwe CK van start. Zondag 1 oktober is er de Verenigingendag van de gemeente Schilde. Ook daar zullen we aanwezig zijn met een stand. Over al deze zaken is al uitgebreid gecommuniceerd, dus daar moeten we hier niet verder op ingaan.
Nog even over het bestuur van onze club. We hebben dringend nood aan hulp om onze club mee draaiende te houden. Dus al wie zich wil inzetten om te helpen, hoe dan ook, graag een seintje!
Veel leesplezier!

Lucas & Pieter

Schaakkamp

Het jeugdschaakkamp, dat in het kader van de vakantiewerking van de gemeente doorging in ons clublokaal op 28, 29 en 30 augustus, was weer een enorm succes. Samen met de twee topbegeleiders Paul Kersten en Jurgen Beckers, zorgden dertien enthousiaste schakers tussen zeven en veertien jaar voor een spetterende driedaagse.
We speelden een rapidtoernooi van 15 min en een snelschaaktornooi van 5 min.
We hadden ook voor elke deelnemer een boekje met schaakproblemen voorzien, daar hebben ze zeer geconcentreerd aan gewerkt.
Tussendoor gaven Paul en Jurgen les over enkele fundamentele basisgegevens van het schaakspel.
Het was een sympathieke groep die na drie dagen tevreden huiswaarts keerde.

Walter

EWEEGT WAT IN SC

FIDE World Cup 2023 – Bakoe, Azerbeidzjan

Van 30 juli tot 24 augustus vond in Bakoe (Azerbeidzjan) de tiende editie van de Chess World Cup plaats: een van de meest prestigieuze toernooien op de kalender, maar vooral ook een van de weinige mogelijkheden om te kwalificeren voor het volgende kandidatentoernooi. 206 schakers van over heel de wereld streden voor ultieme glorie, én voor de drie felbegeerde kandidaten-tickets. Onder hen het gros van de internationale topspelers, maar eveneens veel jong talent zoals onze Daniel Dardha (FIDE elo 2600).

Het opzet: een groot knock-out toernooi, waar elke ronde bestaat uit 2 klassieke partijen met afwisselende kleuren. Bij gelijkspel werd er overgegaan op steeds korter wordende rapid- en blitzpartijen tot er een winnaar aangeduid kon worden.

In ronde 1 (waar de 50 hoogst geplaatste spelers vrijgesteld waren) kwam Dardha uit tegen de 40-jarige Kevin Goh Wei Ming uit Singapore (FIDE elo 2473). Na een eerder rustige (Engelse) opening kwam Goh Wei Ming echter al snel in tijdsnood, en maakte hij op zet 37 een duidelijke fout: met Tb3 kwam zijn eigen toren vast te zitten, en Dardha's paard kon vrijwel onbedreigd naar de andere kant van het bord zigzaggen (zie diagram). Enkele zetten later was de eerste World Cup-overwinning voor Dardha een feit. Remise in de tweede partij was voldoende (maar zeker niet zonder slag of stoot) om een plek in de volgende ronde veilig te stellen.

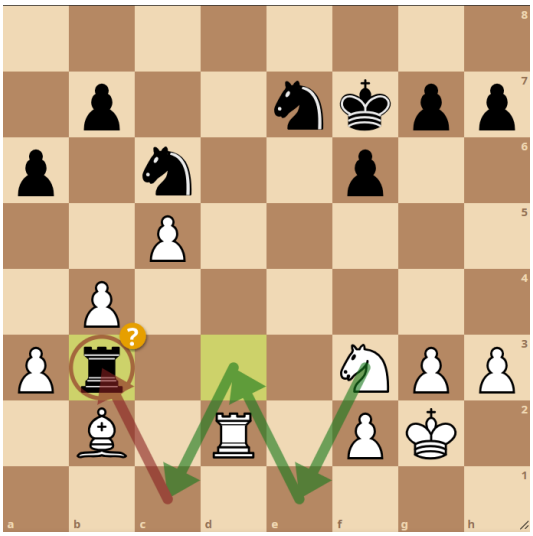

Dardha - Goh Wei Ming na zet 37

Die tweede ronde had echter heel wat anders in petto: de 18-jarige Duitser Vincent Keymer (FIDE elo 2690) geldt namelijk als een van de grootste Europese talenten achter een schaakbord, en is sinds deze World Cup opgeklommen naar de 26e plaats op de live wereldranglijst (nummer 8 in Europa, Rusland niet meegeteld).

In de eerste partij werd het klasseverschil onmiddellijk duidelijk. Zonder echt grote fouten, maar door een opeenstapeling van onnauwkeurigheden kwam hij na 20 zetten al in een verloren positie terecht. Met op dat moment nog slechts drie minuten op de klok (voor de resterende 20 zetten) weet je dat het dan moeilijk, zo niet onmogelijk, wordt. Terugboksen in de tweede partij zat er niet in, en Dardha moest Bakoe verlaten na de tweede ronde. Zeker geen schande: in de vorige editie werd Belgisch vertegenwoordiger Dgebuadze in de eerste ronde uitgeschakeld, en de acht edities daarvoor kenden zelfs geen Belgische deelnemers. Met andere woorden: de beste Belgische prestatie ooit tot op heden. Dat belooft alleen maar voor de toekomst!

Sneuvelden onder andere ook in de tweede ronde: Mamedyarov (FIDE elo 2742), Grischuk (FIDE elo 2736), Abdusattorov (FIDE elo 2725) en Shankland (FIDE elo 2711), allen uit de top-30 van de wereldranglijst. Nog in die tweede ronde wist de 17-jarige Indiër Gukesh geschiedenis te schrijven door zijn twee partijen te winnen, en alzo op te klimmen naar de 8e plaats op de live rankings. Hiermee stond hij boven zijn legendarische landgenoot en vijfvoudig wereldkampioen Vishy Anand, die 36 jaar lang de nummer één was in India. Daarenboven werd Gukesh de jongste schaker ooit die een FIDE elo-rating haalde van meer dan 2750. Daar gaan we nog van horen!

Dat India stilaan de schaakwereld dreigt over te nemen met hun nieuwste generatie talent, blijkt uit de samenstelling van de kwartfinales van het toernooi: van de acht kwartfinalisten kwamen er maar liefst vier uit India. Gukesh verloor daar van nummer één van de wereld Magnus Carlsen (FIDE elo 2835), Vidit Gujrathi (FIDE elo 2723) verloor van toernooirevelatie en thuisspeler Nijat Abasov (FIDE elo 2646), en tieners Arjun Erigaisi (FIDE elo 2704) en Rameshbabu “Pragg” Praggnanandhaa (FIDE elo 2707) vochten onder elkaar uit wie naar de halve finales mocht. Pragg trok aan het langste eind, nadat hij in de vierde ronde eerder reeds de Amerikaanse favoriet en nummer 2 van de wereld Hikaru Nakamura (FIDE elo 2787) naar huis stuurde in de snelschaak-tiebreaks. Ook die andere Amerikaanse topper moest eraan geloven: nummer 3 van de wereld Fabiano Caruana (FIDE elo 2782) was het volgende slachtoffer van Pragg in de halve finales.

In de finale kregen we een clash tussen Pragg en Magnus Carlsen. Carlsen, die nog nooit verder was geraakt dan de halve finales, was vastberaden om eindelijk dit hiaat in zijn palmares op te vullen. Pragg was als finalist al zeker van een ticket voor het kandidatentoernooi (nog maar de tweede Indiër die daarin slaagde) en had dus niets meer te verliezen. De klassieke partijen eindigden twee keer op remise, en dus moesten tiebreaks uitsluitsel brengen. Daarin dwong Carlsen een in tijdsnood verkerende Pragg op de knieën in de eerste rapid-partij met subliem paardenspel met de zwarte stukken. In de tweede partij kon Pragg geen vuist meer maken, en na 22 zetten was remise het enige mogelijke resultaat. “Chess? Completed it.” liet Carlsen even later optekenen op social media.

In de kleine finale wist Caruana het brons weg te kapen voor de neus van Abasov. Aangezien Carlsen naar alle waarschijnlijkheid het kandidatentoernooi aan zich voorbij laat gaan, zien we hen allebei volgend jaar in april in Toronto (Canada), samen met Pragg, verliezer van het vorige WK Ian Nepomniachtchi en nog vier te bepalen kandidaten, een gooi doen naar het recht om kersvers wereldkampioen Ding Liren uit te dagen.

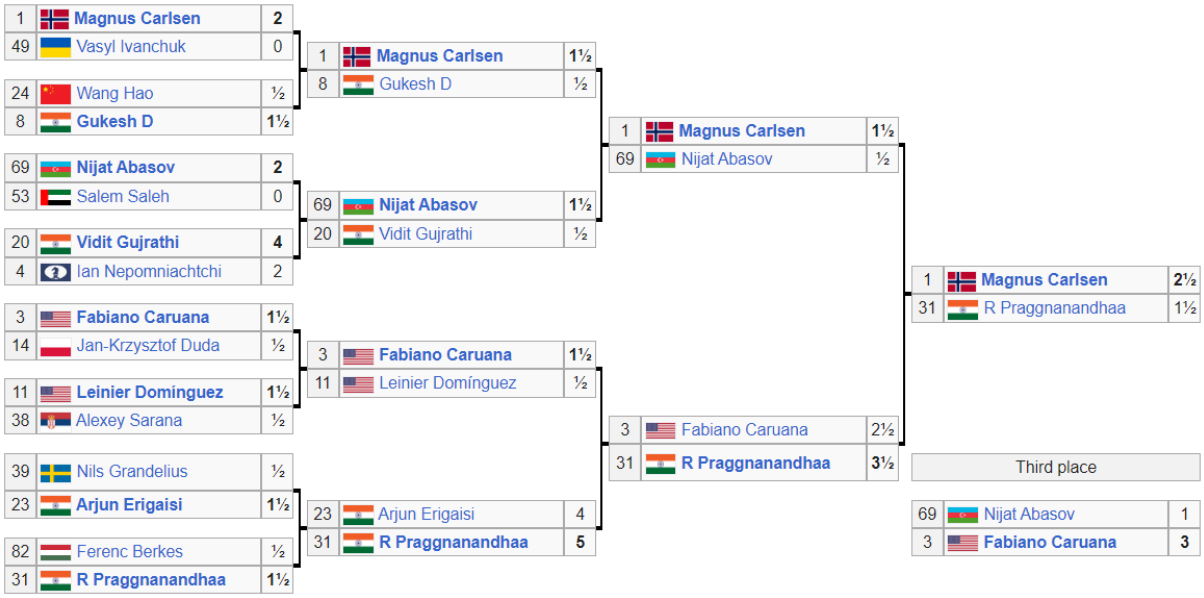

De eindfase van het mannentoernooi

Tegelijk met het mannentoernooi speelden ook de vrouwen hun World Cup, al betreft het voor hen slechts de tweede editie. Geen Belgische deelneemsters, net zoals twee jaar geleden, maar wel een opmerkelijke prestatie van onze 17-jarige noorderbuur Eline Roebers (FIDE elo 2419). Zij wist namelijk haar eerste 6 partijen te winnen en kon zo een ongezien vlekkeloos rapport voorleggen na de eerste drie rondes. Pas in de vierde ronde werd haar na tiebreaks een halt toegeroepen door het Indiase tiende reekshoofd Harika Dronavalli (FIDE elo 2500). Die vierde ronde was ook verrassend het eindstation voor de Chinese nummer twee van de wereld en wereldkampioene sinds 2018 Ju Wenjun (FIDE elo 2564).

Het goud ging naar de Russische (maar onder neutrale FIDE-vlag spelende) Aleksandra Goryachkina (FIDE elo 2557), het zilver naar revelatie Nurgyul Salimova (FIDE elo 2409) uit Bulgarije, en het brons was voor de Oekraïense Anna Muzychuk (FIDE elo 2509) die eerder in de vierde ronde haar zus Marya bekampte en uitschakelde. Ook hier gingen de medailles gepaard met een ticket voor het volgende kandidatentoernooi bij de vrouwen (al was Goryachkina reeds geplaatst via de Women's Grand Prix).

De eindfase van het vrouwentoernooi

Stijn

Vlissingen 2023

Van 5 tot en met 12 augustus had het HZ schaaktoernooi plaats in Vlissingen.
Hoewel het oorspronkelijk idee was om dit een 5 tal jaar te organiseren, betrof het dit jaar reeds de 25ste editie. Met jaarlijks meer dan 200 deelnemers, inclusief een aantal grootmeesters is dit een vrij sterk bezet toernooi.
Opmerkelijk was het feit dat 2 spelers aan alle 25 ingerichte toernooien hebben deelgenomen, waarvan 1 speler de ons allen bekende Guy Baete betreft.
Alhoewel ikzelf slechts 3 punten behaalde uit 9 partijen, ben ik toch niet ontevreden hierover. In ronde 9 had ik de zwakste tegenstander ten overstaan van de vorige 8 spelers. Met nog steeds een ELO rating van 1748 nog altijd een slordige 150 Elo meer dan ikzelf.
Hierbij geef ik ter over schouwing een partij waarover ik wel zeer tevreden ben met het geleverde spel:

Paul Jacobs, partijbespreking door Stijn

P J - D. de Feyter (Elo 1781)

1. d4 f5 { De 'Dutch Defense': wordt slechts zelden gespeeld op topniveau, maar onder andere Magnus Carlsen laat er zich af en toe nog eens toe verleiden. }
2. c4 Pf6 3. Pc3 e6 4. Pf3 g6 5. e3 { De computer verkiest 5. g3 en 6. Lg2, maar ook hier heeft wit reeds een licht voordeel in de opening. Vooral de pionstructuur op de zwarte koningsvleugel is, na de vroege f5, ietwat ongewoon. }
(vervolg op de volgende pagina)

5... Lg7 6. Ld3 { Diagram. De beste zet was `6. b4` en agressief ruimte nemen op de damevleugel. Rokeren is iets te passief om het voordeel te behouden volgens de computer. }

6... 0-0 7. 0-0 b6 8. e4 { Onmiddellijk toeslaan in het centrum! }
8... fxe4 9. Pxe4 Lb7 10. Pxf6+ { Diagram. Niet de beste keuze om dit paard zelf af te ruilen, hoewel het twee maal aangevallen stond. Verdedigen met `10. Te1` of het aanvallende paard pinnen met `10. Lg5` waren betere keuzes volgens de computer. }

10... Lxf6 11. Le2 { Om het paard op f3 extra te verdedigen. Anders zou na bijvoorbeeld `11... Lxf3 12. Dxf3 Pc6` de pion op d4 zwak kunnen worden. }
11... Pc6 12. Lh6 Lg7?! { De lopers afruilen is niet in het voordeel van zwart, want dat verlicht de druk weer op de d4-pion. Meer nog: die d4-pion heeft zo dadelijk de tijd om zelf te gaan aanvallen! }
13. Lxg7 Kxg7 14. d5 exd5 15. cxd5 Pb8?! {Diagram. Het paard gaat terug naar z'n startveld, waardoor zwart onderontwikkeld het middenspel ingaat. `15... Pe7` was de betere keuze geweest. }
16. Tc1 c5 17. Dd2 Tf5 18. Lc4 { De pion verdedigen is de logische optie. De computer geeft echter een mooi alternatief met: } (`18. Ld3 Txd5 19. Dc3+ Df6 20. Le4!`)

18... d6 19. Tfe1 Pd7 20. Te6 Dc7?? { Diagram. De blunder die de partij beslist. De dame zet zichzelf volledig buitenspel, en wit kan eenvoudig aanvallen met de torens op de e-lijn. }

21. Tce1 { Wit laat deze kans uiteraard niet liggen, en speelt het spel mooi uit! }
21... Taf8 22. Te7+ T8f7 23. Pg5 Txe7 24. Txe7+ Kg8 25. Tg7+ (Diagram. 25. Pe6!! { had zo mogelijk nog mooier geweest! 25... Db8 of Dc8 zijn beide mat in 4, andere opties verliezen natuurlijk de dame voor zwart. })

25... Kh8 26. Txh7+ Kg8 27. Tg7+ Kh8 28. Pe6 *

Konings-Indisch correspondentietoernooi

De laatste tijd heb ik niet veel "live" kunnen schaken, maar eens te meer online.
In het reservaat heb ik nu Starlink (satelliet) internet van Elon Musk geïnstalleerd. Daarvoor had ik ook internet via satelliet, maar deze was veel te traag.
(En sindsdien is mijn blitz-rating op Chess.com ook met 100 ELO's gestegen.)

Maar ook in mijn trage partijen had ik wat succes. Zo deed ik mee aan een meerdaags (14 dagen bedenktijd) toernooi, speciaal over het Konings-Indisch.

Het begon met 8 groepen van 8 deelnemers in april 2016 (!!).
1 deelnemer nam bij elke zet (vanaf de eerste zet en zelfs na gedwongen zetten) moedwillig de max. bedenktijd van 14 dagen. Vandaar dat het toernooi zo lang duurde.
De beste van elke ronde konden verder en na 3 ronden was er nog maar 1 groep.
En die 4de ronde heb ik (Nachthokko) mooi kunnen winnen. Vooral mijn partijen tegen de nummers 2 en 3 waren de moeite.

Hieronder een leuke oefening. In mijn eerste partij tegen een IM kon ik het mooi afmaken nadat zwart hier nu de pion neemt met Kxe5.
Deze zet moest ik wel van tevoren zien.
Wit speelt en wint na 41. ...Kxe5. Vinden jullie die ook?

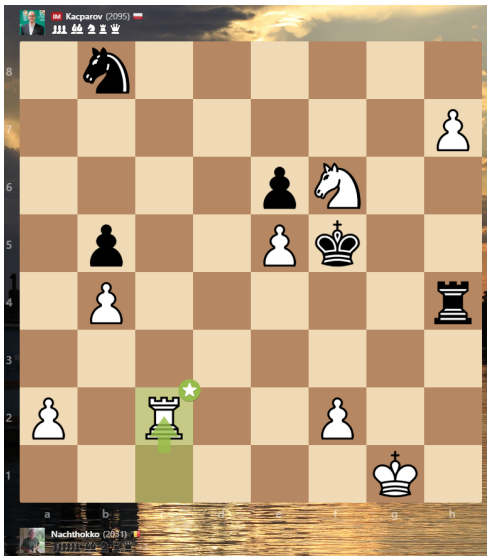

Oplossing: 42. Ph5!! Txh5 43. Tc5+ Kxf6 44. Txh5 en zwart geeft op.
Hieronder het overzicht van de 4e ronde.

KID Fianchetto

TD: silvia_trench
Startdatum: 8 apr 2016

99% voltooid
Alle paringen bekijken

Ronde 4 - Groep 1		1	2	3	4	5	6	7	
1	Nachthokko (2017)	×	1 1	1 0	1 1	1 1	1 1	1 1	11
2	epiceffects (2252)	0 0	×	1 ■	1 1	1 1	1 1	1 1	9
3	IM Kacparov (2101)	1 0	■ 0	×	½ ½	1 ½	1 1	1 1	7.5
4	Lance5500 (1983)	0 0	0 0	½ ½	×	1 1	1 1	1 1	7
5	karmeliet (1733)	0 0	0 0	½ 0	0 0	×	1 1	1 1	4.5
6	Frogger55 (1508)	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	×	1 1	2
7	Antoncubed456 (1759)	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	×	0

Tijdcontrole	**14 dagen**	Spelers	**7/64**
Partijen voor rating	**Ja**	Gem. rating	**1384**
Ratingbereik	**Open**	Te winnen punten	**706**
Max poulegrootte	**8**	Voltooid	**100%**
# Doorgaan	**3**	Ronde	**4**
Gelijktijdige partijen	**7**	Afgeronde partijen	**697**
Tiebreaks	**Nee**	Resterende partijen	**1 (huidige ronde)**
Max. Gem. Tijd/Zet	∞	# Time-outs	**211 (30%)**

Jurgen

Probleemrubriek

Eerst geven we de oplossingen van de juli-opgaven.

1. 2# IVDM

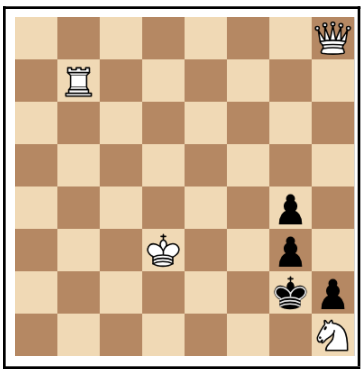

(4+4)

2. 2# IVDM

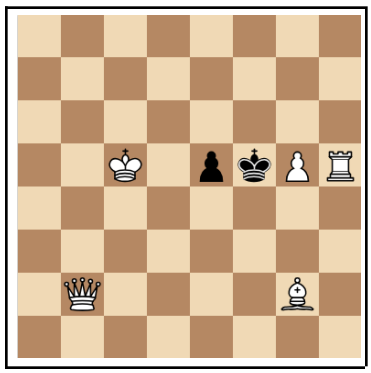

(5+2)

3. 2# IVDM

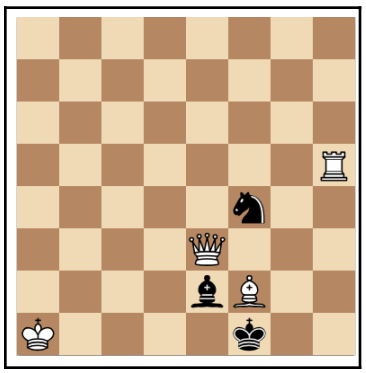

(4+3)

1.Ignaas Vandemeulebroucke Pops 1990.

```
1.Da8 tempo.
1…Kf1 of Kg1 of KxPh1 2.Tb1 mat.
1…Kf3 2.Tf7 mat.
1…Kh3 2.Th7 mat.
```

2. Ignaas Vandemeulebroucke 25e POPS 10.05.1997.

```
1.Db7 tempo.
1…Ke6 2.Lh3 mat.
1…Kf4 of Kg4 2.Df3 mat.
1…Kg6 2.Dh7 mat.
1…e4 2.Dxe4 mat.
```

3. Ignaas Vandemeulebroucke 25e POPS 10.05.1997.

```
1.Th2 tempo.
1…L~ 2.De1 mat.
1…Pg2 2.Th1 mat.
1…P elders 2.D(x)h3 mat.
```

Oplossingen van de drie tweezetten werden ingestuurd door Lucas en Jurgen en beide hadden de sleutels volledig juist.

En nu de nieuwe opgaven voor september.

Voor de variatie tonen we drie miniatuur-tweezetten van enkele andere componisten dan Ignaas.

1. 2# Gustav Jönsson

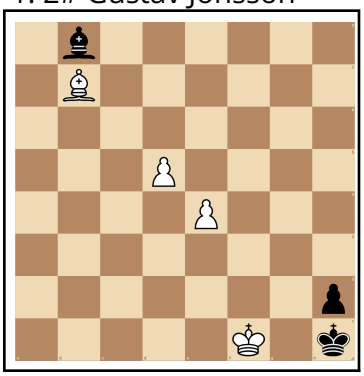

(4+3)

2. 2# 'A.H.' = Sam Loyd

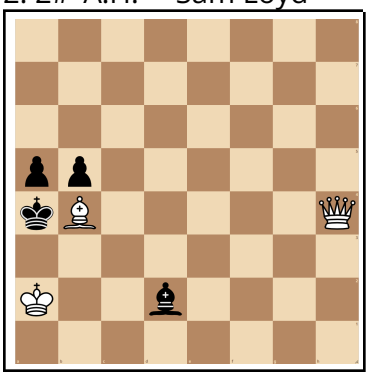

(3+4)

3. 2# Garen Yacoubian

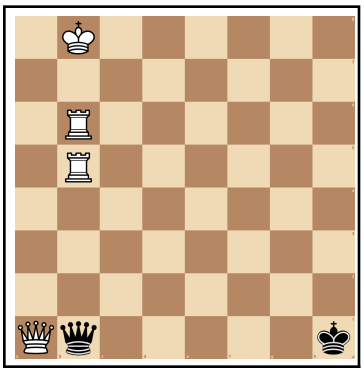

(4+2)

Ik wens je veel oplosplezier.

Insturen ten laatste op 5 oktober 2023 naar edward.stoffelen@skynet.be.

Ward Stoffelen

Uit de praktijk

Anastasia's mat

We kennen allen het gevoel van voldoening als we onze tegenstrever kunnen mat zetten. In de loop van de geschiedenis hebben bepaalde patronen die tot mat leiden een eigen naam gekregen.

Het patroon komt je waarschijnlijk bekender voor dan de naam Anastasia. Die is afkomstig van de Duitser Wilhelm Heinse (1746-803), die vlak voor zijn dood in 1803 de roman "Anastasia und das Schachspiel" publiceerde. Daarin zou dat matpatroon voorkomen, maar dat is moeilijk na te gaan. Si non è vero è ben trovato.

De eerste stelling maakt duidelijk hoe dat gaat: **1.Pe7+ Kh8 2.Dxh7+ KxDh7 3.Th1 mat.** Het paard dekt immers veld g6. De slotstelling (zie diagram 2) is kenmerkend voor dat type van matvoering.

Meestal is er een inleidende paardzet en/of een dameoffer. Dat kan eventueel ook een toren- of loperoffer zijn. Het matbeeld is steeds met toren en paard.

Oefening baart kunst. Hierbij een viertal partijstellingen waarin het Anastasia-mat uitgevoerd werd. De oplossing is eenvoudig als je weet wat er klaar ligt. Probeer maar eens. De oplossingen vind je verder.

3. Emanuel Lasker-Fortuijn Simultaan 11.05.1908 Rotterdam
4. Jonathan Gast-Edwin Bhend 1987
5. Sergei Karjakin-Tauno Metsalu Keres memorial 27.07.2001 Tallinn (Estland)
6. Jon Ludvig Hammer-Magnus Carlsen Wereldjeugdkampioenschap 23.10.2003 Halkidiki (Griekenland)

1.

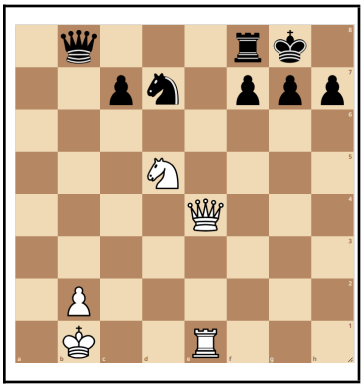

(5+8) Wit aan zet wint

2.

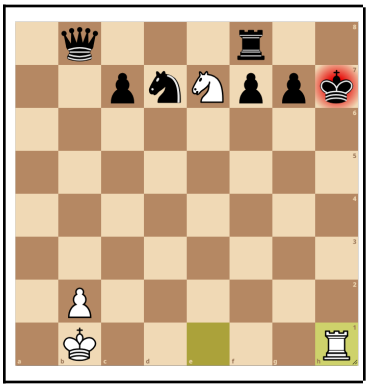

Slotstelling

3.

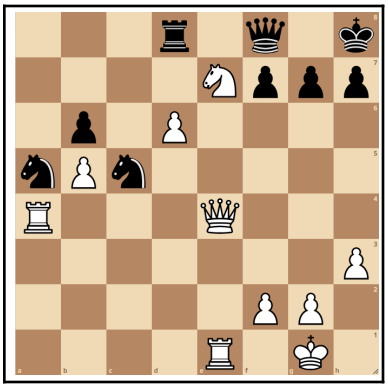

(10+9) Wit aan zet wint

4.

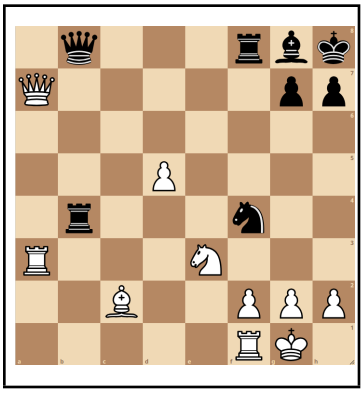

(10+8) **Zwart** aan zet wint

5.

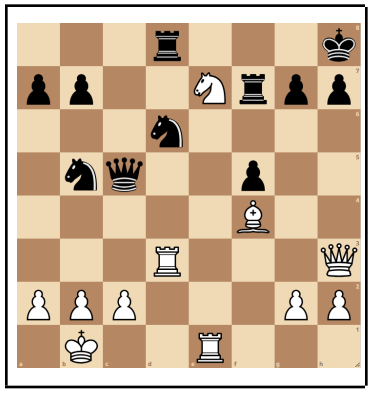

(11+11) Wit aan zet wint

6.

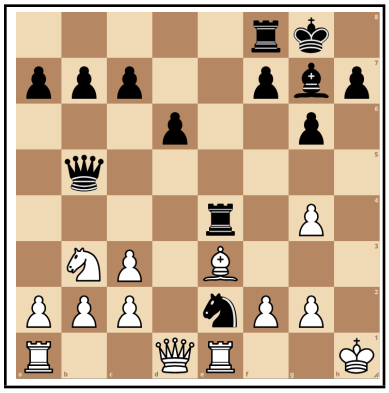

(12+12) **Zwart** aan zet wint

3. Lasker-Fortuijn: `30.Dxh7 KxDh7 31.Th4 mat.`
4. Gast-Bhend: `31…Pe2+32.Kh1 Dxh2+ 33.KxDh2 Th4 mat.`
5. Karjakin-Metsalu: `26. Dxh7+ KxDh7 27. Th3 mat.`
6. Hammer-Carlsen: `17…Dh5+! 18.gxDh5 Th4 mat.`

Het idee voor deze rubriek komt uit het boek “The checkmate patterns manual” van onze landgenoot Raf Mesotten. Geboren in 1983 studeerde hij aan de Leuvense universiteit in 2006 af als burgerlijk ingenieur.
Hij werkt bij KBC als marketing manager en publiceerde 5 schaakcursussen op chessable.com.
Zijn boek behandelt niet minder dan 34 van dergelijke matpatronen met veel voorbeelden en oefeningen.

Ward Stoffelen

Eindspelrubriek

Drie “eenvoudige” eindspelstudies

“Why should I need an artist to explain a work of art to me?
Why should it not speak out to me itself?”
Mahatma Ghandi.

Wijze woorden van de Indische staatsman, maar soms is er een klein duwtje nodig om een kunstwerk onder de aandacht te brengen. En dat is de bedoeling van deze rubriek. Veel eindspelstudies nodigen schakers uit om ervan te genieten.
Als er weinig materiaal overblijft, in dit geval 7 of 8 stukken, menen we nogal snel dat het vervolg gemakkelijk te vinden is. Soms is dat wel zo, maar lang niet altijd.
Vandaag nemen we drie eindspelstudies onder de loep, waarvan de oplossing slechts 5 zetten diep is. Dat is zeker niet moeilijk denk je dan, maar meestal zit er toch een combinatoire pointe / clou of een strategisch idee in de oplossing verborgen die de moeite waard is.

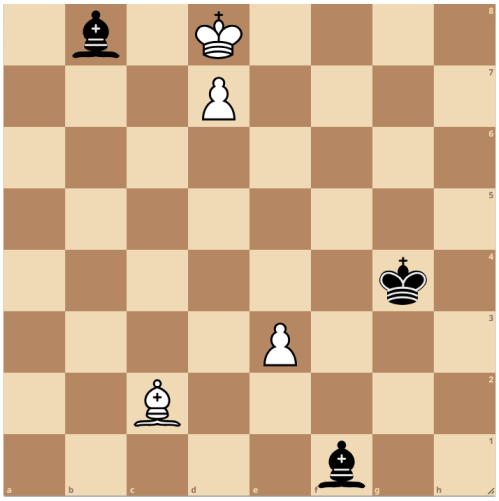

(4+3) Wit aan zet wint

De eerste studie is van de hand van de Argentijn Oscar Carlsson (1924-2011). Van beroep ingenieur publiceerde hij eindspelstudies sinds 1954. Hij is een van de fameuze generatie van Argentijnse eindspelcomponisten zoals José Mugnos, Luis Parenti, Zoilo Caputto en José Copié. Caputto is de auteur van een onovertroffen vijfdelige uitgave over de eindspelstudie. Copié publiceert een uitstekend tijdschrift “Finales y temas” dat gratis van het internet te plukken is. Deze eenmanspublicatie is al aan nummer 129!
De studie verscheen in L’Échiquier de France in 1957 en behaalde de 3e prijs.

De oplossing oogt simpel: Koning opzij en promoveren. Maar zoals blijkt lukt dat niet dadelijk.

1.Kc8		1.Ld1+? Kg5 2.Kc8 Lh3
	Lg3!	
2.Ld1+!		2.d8=D? La6+ 3.Kd7 Lb5+ 4.Ke6 Lc4+ met remise door eeuwig schaak. (nvdr: e4+ zie verder) is cruciaal om dit te voorkomen)
	Kf5	
3.e4+!	**Kg6**	3…Kxe4 4.Lc2+ Kf3 5.d8=D La6+ 6.Kd7 Lb5+ 7.Ke6 Lc4+ 8.Kf5 en wit wint Of 3…Ke6 4.Lb3+ Ke5 5.d8=D La6+ 6.Kb8 en wit wint.
4.Lh5+!	**KxLh5**	en nu vindt de WK na de loperschaakjes een veilige toevlucht op f5.

5.d8=D en wint.

De tweede studie is van de Fransman Frédéric (Fred) Lazard en verscheen in 1923 in de Schweizerische Schachzeitung en behaalde er een speciale prijs.

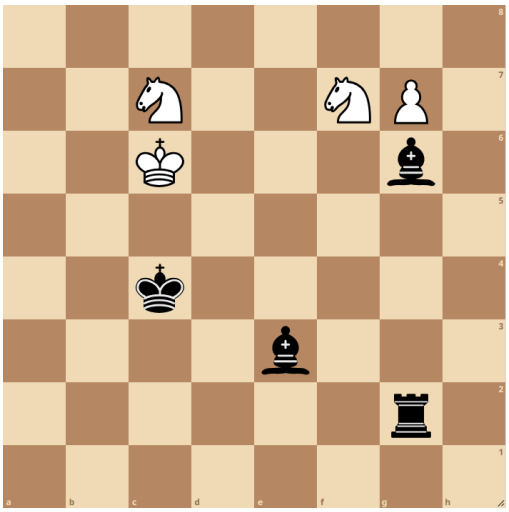

(4+4) Wit aan zet wint

Winst? Met dergelijk materiaal? En toch is het zo.

1.Pe5+!		1.g8=D? Le4+! 0f 1.Pd6+? Kd3!
	Kd4!	1.Kb3 2.g8=D+ en wit wint.
		1.Kb4 of Kc3 2.Pd5+ Ka3 3.g8=D en wit wint.
2.g8=D!		nu wel
	Le4+	
3.Kd6!	**TxDg8**	
4.Pb5 mat.		

En dat verdient een apart diagram. Zowel WK als beide paarden nemen ieder twee vluchtvelden voor hun rekening.
De twee zwarte lopers zijn selfblocks.

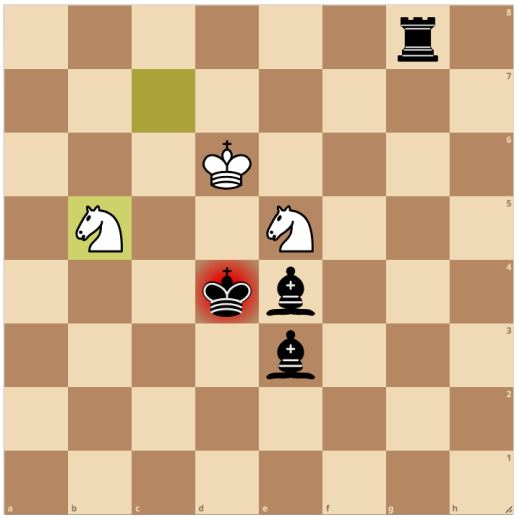

Fred Lazard (1883-1948) was van beroep journalist, maar tussen 1905 en 1933, met een onderbreking tijdens WO I, was hij zeer actief als partijspeler in menig toernooi. Hij had dan ook de Franse meestertitel. FIM en GM bestonden dan nog niet.
Waar hij echter naam en faam meer verwierf, waren zijn schaakcomposities. Hij maakt zowel problemen als eindspelstudies. Zijn boek *Mes problèmes et études d'échecs (1928)* is er dan ook een mooie getuigenis van.

Aan de naam van Lazard is in de schaakliteratuur een enigszins bizar verhaal verbonden. Hij zou in 1924 in Parijs een miniatuurschaakpartij tegen Amédée Gibaud gewonnen hebben. Niets nieuws natuurlijk. MAAR dat was notabene in 4 zetten. Zogezegd de kortste partij ooit tussen meesters. Gibaud heeft dat altijd ontkend, maar zulke verhalen kennen een hardnekkig bestaan. Denken we maar aan de problemen die zogezegd door Karol Wojtyla werden gecomponeerd.
Intussen staat wel vast dat het een apocrief verhaal is, zoals te lezen is bij de schaakhistoricus Edward Winter. Wij noemen dat dan een kwakkel!

Het verloop van de “partij”: `1.d4 Pf6 2.Pd2 e5 3.dxe5 Pg4 4.h3 Pe3`
En kijk nu naar het volgende diagram.

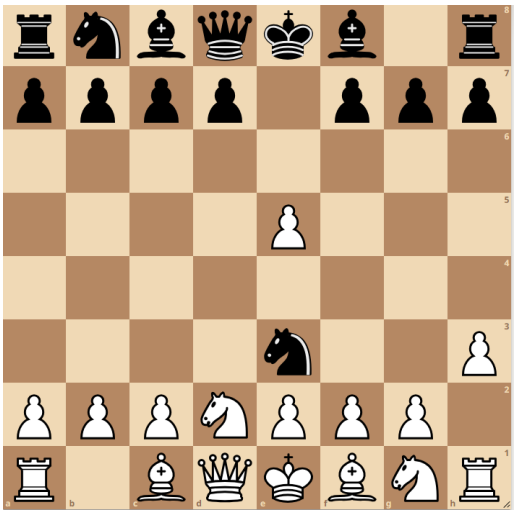

Het is duidelijk dat wit zijn dame verliest, want na `5.fxPe3 Dh4+ 6.g3 Dxg3` staat wit mat.

De derde studie komt van GM Aleksandr Kotov (1913-1981). Hij was de auteur van drie bekende boeken: *Think / Play / Train like a grandmaster.* In 1948 won hij samen met David Bronstein het kampioenschap van de Sovjet-Unie.In 1950 nam hij deel aan het eerste kandidatentoernooi in Boedapest (8,5 uit 18 punten) en won in 1952 het volgende kandidatentoernooi in Saltsjöbaden (16,5 uit 20 punten) zonder verliespartij en met liefst 3 punten voorsprong op de nummers twee Tigran Petrosjan en Mark Taimanov.

De studie verscheen in 1975 in het Russische tijdschrift 64 en behaalde er de tweede prijs.

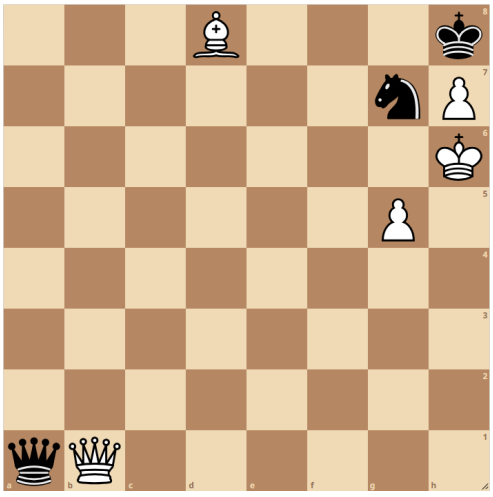

(5+3) Wit aan zet wint

De oplossing:

1.Lf6		dreigt 2.Db8 mat.
	Db2	1…DxDb1 2.LxPf7 mat.
2.Dc2		dreigt 2.Dc8 mat
	Dc3	
3.Dd3	**Dd4**	
4.De4	**De5**	
5.Da8+		en wit wint.

Een mooi geometrisch motief: de verticale matdreiging wijzigt na de trapjesbeweging in een diagonale matdreiging.

Ward Stoffelen

Gevonden in de oude tijdschriften, aflevering 44, januari 1975. Ik heb het overgenomen zoals het er staat. Een beetje oubollig misschien, maar best grappig. Vergeet niet dat dit tekstje bijna 50 jaar geleden verscheen… Schaaktechnisch is het wel een pareltje.
Of de naam "Rikske" bewust gekozen is, weet ik niet, maar Hendrik Baelen,de stichter van onze club, werd dikwijls "Rikske Baelen" genoemd, vanwege zijn kleine gestalte.

Schaakbelevenissen der PP's

Pol en Piet, of kortweg de PP's geheten, zijn twee schakers (dus niet te verwarren met Piotten Pakkers).
Zij spelen alle middagen tijdens schaftijd op het werk hun partijtje schaak, meestal onder het belangstellend oog hunner werkmakkers, waaronder ons klublid Rikske. Deze heeft zich op het werk de bijnaam "De Wijsgeer" aangemeten, daar hij zich dikwijls niet bedwingen kan op- of aanmerkingen op het vertoonde spel te maken, de waarheid ervan moet immer erkend worden.
Het spel tussen de PP's was zo ver geëvolueerd dat volgende stand bereikt was (Diagram):
Wit (Pol): Kg8, Te1, Tg1, Pg3, f3 en Zwart (Piet): Kf6, Td7, Th7, Pe5, f5
Wit aan zet speelde **f4**, waarop zwart antwoordde met **Pg6** met matdreiging Th8 of Tg7. Pol zocht, vond geen uitweg en gaf op.
Hierop barstte Rikske los en zei: "Maar Pol, jongen, wat doet ge nu? Opgeven? Maar dat is toch pure onzin als ge glad gewonnen staat."
Ja, nu niemand dat zag was de stilte een feit. Wel, zei de wijsgeer tot Pol: "U moet nu antwoorden met:

Ph5+ – Txh5 (gedwongen)
Txg6+ – Kxg6 (gedwongen)
Te6 mat!"

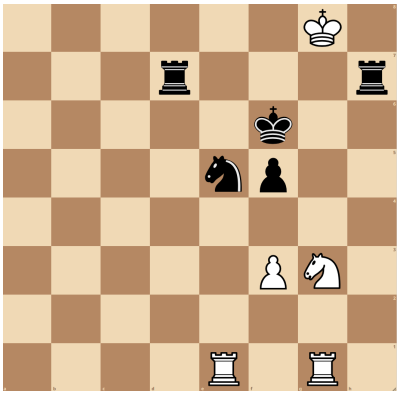

Iedereen keek zich de ogen uit de kop. "Ja" zei Rikske "als men dat wil leren, word dan evenals ik lid van de schaakkring te Schilde, daar kunt ge heel wat bijleren!"

J. VERHOEVEN (voormalig Ere-voorzitter van onze club).

Nvdr: Stijn, onze attente speurneus naar eventuele fouten in SSD, merkte op dat zwart na de witte zet f4 een mat in 2 in petto heeft. Dit had Piet natuurlijk niet gezien, maar jullie ongetwijfeld wel ! Dus de zwarte zet van Pg6 is helemaal niet correct. Maar ja, het gaat hier dan ook over de PP's, die tussen 2 shiften in hun boterhammetjes opeten in een of andere ongezellige kantine… En al bij al blijft het verhaaltje toch overeind.

Spaanse Pepers

Tegenwoordig is een veelgehoorde slagzin na een schaakpartij: “‘k Zal ‘t eens in de computer steken”. Die computer geeft dan een feilloze zeer uitgebreide analyse van je partij. Maar die analyse is dan wel een koel gevoelloos werkstuk. Het kan ook anders. Zeker vroeger, in het precomputertijdperk …

In het tijdschrift van september 1975 vond ik een partijbespreking van Ignace Vandemeulebroucke. Het betreft een partij tussen Frans Quirynen en hijzelf. De Spaanse Opening kwam op het bord, vandaar de titel “Spaanse Pepers”… Ignace maakt er een heel verhaal van. Leuk om lezen en als analyse net uitgebreid genoeg en behapbaar om een gemiddelde schaker bij de les te houden.
Ignace gebruikt zijn klassieke pseudoniem “Ivan”, tegenwoordig zouden we dat een nickname noemen…
Misschien een hint om het ook eens te proberen?

Lucas

SPAANSE PEPERS

Een analyse(als je het zo mag noemen) van een partij voor het zomer-tornooi '75,gespeeld op 28 augustus,tussen Frans Quirijnen (wit) en I.Vandemeulebroucke (zwart,dus,wat moeilijk anders zou kunnen). Studies van grote meesterpartijen "lijden" al eens aan zwaarwichtige, ingewikkelde beschrijvingen,tot je er een punthoofd van krijgt. Dit echter wil alleen maar eenvoudig en makkelijk zijn,en hopelijk nog leerzaam ook.Zeker voor de verliezer.!

1.é4 -é5
2.Pf3 -Pç6
3.Lb5 -a6

Frans dient een Spaanse peper op,een specerij,waarmee hij meer tegenstanders aan het niezen bracht.Ivan heeft het wel eens geproefd,maar is de smaak vergeten.

(vervolg hieronder)

4.La4	-b5	
5.Lb3	-Pf6	
6.0-0	-Pxé4	Natuurlijk mag de pion niet genomen worden.Ivan wist het,alleen wist hij niet waarom.
7.TfI	-	Tè snel.7.d4 is beter.Wit kàn een paard veroveren of tenminste de pion met openingsrente terugwinnen.
	Pf6	Tja,wat anders?Wit heeft nu beduidend tijdswinst in zijn bereik... en gaat snel de aanval in.
8.Pxé5	-Pxé5	Verplicht!Eén aftrekschaak is dramatisch.
9.d4		Het zwarte paard valt toch,en na I0.dxe5 ligt een batterij klaar.
	-ç6	Eigenlijk niet zó slecht.Zwart maakt een dekking plaats voor zijn andere paard.Immers,voor Pf6 zou na dxe5 niet veel overblijven dan een armzalig Pg8?
I0.dxé5	-Pd5	Nu wint wit wel een pion,maar de hete peper van de open e-lijn is ietwat weggeblazen.
II.Lxd5	-çxd5	
I2.Dxd5	-	Frans krijgt een goeie centrumaanval,maar de tegenkansen liggen gewoon in het feit dat de witte damevleugel niet ontwikkeld is.
	Ta7	Bepaalt deze peperpartij.Tb8 had misschien beter geweest.Maar ivan vreest die e-pion meer dan wat anders.
I3.Dd4	-Tç7	
I4.ç3	-	Ziet er niet zo best uit.Ontneemt een goed veld voor het niet ontwikkelde paard.
	Lç5	Nu moet Frans evne niezen.
I5.Df4	-0-0	Ivan krijgt de kans om naar een zakdoek te grijpen.
I6.Dg3!		Dat is duidelijk.Er volgt I7.Lh6 met matdreiging.
	-Tè8?	Sluit zelfs de eigen dame op.Na I7.Lg5 is die er schijnbaar geweest.Maar gelukkig speelde Frans het niet.Ongelukkig voor Ivan,want de bedoeling was I7.Lg5-f6 I8.Lxf6 -Dxf6! Wit kan niet terugslaan wegens TxeI mat! De witte loper is er aan.
I7.Lh6	-Df6!	Zwart kan dezelfde hinderlaag leggen,hoewel nu het opzet wat duidelijker is.Daarenboven wordt de witte loper aangevallen,en krijgt zwart een tegenkans op de witte f-pion.
I8.Lf4		En natuurlijk niet Lg5-Lxf2 I9.Dxf2-Dxg5
	-d6	Nog steeds het pepervaatje op é5.De zwarte dame staat nog steeds in.
I9.Pd2		Ha! Frans begint opnieuw en kwistig te strooien.
	-dxe5	De grote vergissing?Wit heeft de keuze tussen Pd4, Lxe5 en Txe5
20.Txe5		Ongetwijfeld de sterkste voortzetting.
	-Txe5	Nog altijd denkt Ivan een verrassing in petto te hebben.
2I.Lxe5		Een knappe vork.
	-Lxf2+	
22.Dxf2		En niet 22.KhI??Lxg3 23.Lxf6-Lf4 en wit verliest een stuk.Of 22.KfI?? met zelfde vervolg.
	-Dxe4	
23.TeI		Frans brengt een hele peperplantage in stelling waar Ivan in verstikt geraakt.Hij verliest immers de dame of gaat mat.

I.Vandemeulebroucke